

Checklista för tillsyn på lantbruk

Omfattningen

Checklistan på följande sidor tar upp i princip alla slags kontroller som kan göras vid miljökontorets tillsyn på lantbruk.

Det innebär dock inte att alla tänkbara detaljfrågor finns med (det skulle göra listan i det närmaste oändlig). I *bilaga 2 Förklaringar till checklistan* finns en del uppgifter om var underlag för närmare kontroller/ fler detaljfrågor finns att tillgå, i de fall man önskar göra en mer detaljerad genomgång av vissa områden.

Indelningen

Checklistan består av fyra avdelningar I - IV. Numreringen av frågorna är löpande genom alla avdelningarna.

I ALLMÄNNA UPPGIFTER (fråga 1a - 2l)

Uppgifter om inspektionen och basuppgifter om tillsynsobjektet. En del av de inledande uppgifterna i avsnitt 2 (om tillsynsobjektet och VU) bör ofta kunna fyllas i av inspektören före inspektionen, med vägledning av de uppgifter som redan finns hos myndigheten

II KONTROLLPUNKTER SOM GÄLLER (kan gälla) ALLA SLAGS GÅRDAR (3a - 14d)

Miljöskyddsfrågor som kan gälla alla slags gårdar, vare sig de har djur eller ej.

III KONTROLLPUNKTER SÄRSKILT FÖR DJURHÅLLANDE GÅRDAR (15a - 15k)

Några miljöskyddsfrågor som särskilt gäller djurhållande gårdar.

IV YTTERLIGARE KONTROLLOMRÅDEN (16a - 21b)

Här finns Naturvård, Vattenverksamhet, Tåktverksamhet, Djurskydd, Foderkontroll och Livsmedelskontroll.

Här är det mycket mer summariskt och ofullständigt än under del II och III.

Anledningen är att Miljösamverkan Västra Götaland är inriktad på miljöbalken och inte på djurskydds-, foder- och livsmedelslagstiftningen. Vi har ändå med detta för att påminna om att dessa tillsynsuppgifter också finns.

Naturvård omfattas visserligen av balken, men är för de flesta miljökontor ingen tillsynsuppgift eftersom man inte övertagit tillsynsansvar från Länsstyrelsen. Uppenbara brister bör ändå noteras och meddelas Länsstyrelsen.

Vattenverksamhet omfattas också av balken men är f.n. ingen kommunal tillsynsuppgift. Uppenbara brister bör ändå noteras och meddelas Länsstyrelsen.

Tåktverksamhet omfattas också av balken och kan förekomma på lantbruksföretag, men ligger dock lite vid sidan av de egentliga lantbruksfrågorna.

Förklaringar och tips för ifyllande av checklistan

Checklistans kolumner:

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
----	----	-------	--	-----

Nr

Frågorna är numrerade. Samma numrering används i *bilaga 2 Förklaringar till checklistan*.

TV

TV står för tvärvillkor. Här anges med TV (versaler) om det är en uppgift eller kontrollpunkt som

alltid bör redovisas vid kontroll av tvärvillkor, med tv (gemener) om det är en uppgift som inte är obligatorisk men önskvärd.

Kontrollpunktens benämning+nummer i Jordbruksverkets rapporteringsformulär anges direkt efter TV. (Allmänna uppgifter är inte numrerade och därför saknas nummer här). Om det är tvärvillkor som endast gäller för känsliga områden anges det.

Alla kontrollpunkter som finns med i Jordbruksverkets rapporteringsformulär 2007 för tvärvillkor avseende miljö och växtskyddsmedel har tagits med här.

Fråga

Vad som ska fyllas i, kontrollpunkt som ska/kan granskas. Frågorna är mycket kort formulerade. Se motsvarande nr i *bilaga 2 Förklaringar till checklistan* för mer information.

Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)

Frågor som bara ska besvaras med Ja eller Nej (eller ? om man inte kan ange Ja eller Nej säkert) har en liten ifyllningsruta.

Frågor där text och/eller sifferuppgifter ska anges har en stor ruta.

Med **MSN** har här (i det grå fältet vid Ja/Nej-rutor) angetts om miljöstraffavgift kan bli aktuell om kraven inte uppfylls. Se *bilaga 2 Förklaringar till checklistan* för närmare uppgifter om i vilka fall MSN ska tas ut.

Not

Under Not kan man, där det behövs, skriva en siffra som hänvisar till noteringar i ett anteckningsblad, där man då använder samma numrering.

Det behöver inte bara röra anmärkningar, utan också annat man kan vilja anteckna separat.

Och/eller kan man under Not använda egna förkortningar för omdöme om kontrollpunkten. Exempelvis

UA: Utan anmärkning,

A: Anmärkning,

EK: Ej kontrollerat denna gång,

EA: Ej aktuellt, d.v.s. frågan inte relevant på detta tillsynsobjekt

KN: Bör kontrolleras/bedömas närmare.

Exempelvis kan man fylla i så här: "A 2" . . Det betyder Anmärkning, och att man på anteckningsbladet gjort en notering nummer 2 där man skrivit mer om detta.

På papper eller dator

Checklistan kan skrivas ut och fyllas i för hand, eller så kan den fyllas i på dator som man medför vid inspektionen.

Egen redigering

Checklistan har fått en enkel layout med endast en fråga per rad.

Syftet med det är dels att den ska vara lätt att läsa och notera i, dels att det ska vara enkelt för den som vill att göra egna bearbetningar eller kompletteringar av checklistan.

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
I ALLMÄNNA UPPGIFTER				
1	Om inspektionen			
1a	TV	Inspektionsdatum		
1b	TV	Närvarande		
		Inspektör(er)		
		Närvarande från verksamheten/landbruket		
		Övriga närvarande vid inspektionen		
1c	TV	Inspektionen aviserad i förväg		
		Om ja, aviseringsdatum		
1d	TV	Inspektionen genomförd utan hinder		
		Om Nej, beskrivning		
1e		Anledning till inspektion		
		Rutininspektion		
		Klagomål		
		Återkontroll		
2	Om tillsynsobjektet och verksamhetsutövare (VU)			
2a	tv	Fastighet		
2b	tv	Produktionsplatsnummer		
2c		Verksamhetsutövare		
	TV	Namn		
	TV	Person-/organisationsnummer		
	TV	Adress		
	tv	Telefon		
	tv	Mobiltelefon		
	tv	Kundnummer hos Lst		
		Verksamheten		
2d		Typ av produktion, kort beskrivning		
2e		Brukad areal åker, ha		
2f		Areal med spridningsavtal		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
2g		Areal naturbete, ha		
2h		Djurhållning		
		Om ja, ange antal av respektive djurslag:		
		Mjölkkor och medelavkastning		
		Kalvar (1-6 mån).		
		Rekryteringsdjur 6-12 månader		
		Kvigor Äldre än 12 månader		
		Vallfodertjurar 6-18 månader		
		Gödtjurar 6-14 månader		
		Stutar 6-24 månader		
		Dikor/Amkor		
		Suggor i produktion		
		Suggor i sugnav		
		Suggor i satellitbesättning och hur ofta insättning av nya suggor sker		
		Slaktsvin och antalet omgångar per år		
		Värphöns		
		Livkycklingar och antalet omgångar per år		
		Slaktkycklingar och antalet omgångar per år		
		Kalkoner och antalet omgångar per år		
		Hästar		
		Annat, djurslag och antal		
		Annat, djurslag och antal		
2i		SUMMA DJURENHETER		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)		Not
2j		Anmälningsskyldig			
		Om ja, är den anmäld			
2k		Tillståndsskyldig			
		Om ja, finns tillstånd			
2l		IPPC-anläggning			
		Om ja, bedömning			
II KONTROLLPUNKTER SOM GÄLLER (kan gälla) ALLA SLAGS GÅRDAR					
3	Egenkontroll				
3a		Känner alls till begreppet egenkontroll			
3b		Är egenkontrollen dokumenterad?			
3c		Deltar man i något certifierings-, rådgivnings eller kvalitetsprogram? Ange i så fall vilket.			
3d		Används LRFs Miljöhus-syn			
		Eventuellt annat stöd för egenkontrollen			
3e		Kan egenkontrollen i stort bedömas som godtagbar i omfattning och utförande i förhållande till verksamheten			
		Om B- eller C-anläggning, klaras följande:			
3f		Dokumenterade rutiner för kontroll av utrustning		MSA (B-verksamhet)	
3g		Dokumenterade undersökningar/bedömningar av risker			
3h		Vet att tillsynsmyndigheten ska underrättas vid driftstörning, utsläpp etc			
3i		Om tillståndsprövat, känner till villkoren för verksamheten och iakttar dem?			
		Om brist, beskriv			
3j		Om anmält, känner till miljönämndens beslut med anledning av anmälan, och			

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
		iakttar de eventuella föreläggandena i beslutet		
		Om brist, beskriv		
3k		Kemikalieförteckning		MSA (B-verksamhet)
4	Bekämpningsmedel			
4a		Bekämpningsmedel används		
4b	TV Vskydd1	Endast i Sverige godkända medel		
4c	TV Vskydd 2	Endast till de grödor och i de doser som märkningen anger		
4d		Sprider själv klass 1- eller 2-medel		
	TV Vskydd 3	Har behörighet för detta		MSA
4e		Anlitar annan för spridning		
		Om annan anlitas, ange vem		
	TV Vskydd 3	Har behörighet för detta		MSA
4f	TV Vskydd 4	Spridning inom vattenskyddsområde, tillstånd		
4g	TV Vskydd 5	Förs sprutjournal (dokumenteras spridning)		
4h	TV Vskydd 6	Förvaring godtagbar		
4i		Påfyllning och rengöring av spruta godtagbar		
4j		Funktionstestas sprutan		
4k		Förs anteckningar om medel särskilt skadliga för pollinerande insekter		MSA
5	Farligt avfall			
5a		Transporterar själv farligt avfall från verksamheten		
		Inom gränserna för vad som inte kräver tillstånd		
		Har anmält till Länsstyrelsen att man		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
5b		transporterar själv		
		Anlitar annan för transport av farligt avfall		
		Om ja, vem		
		Upprättar transportdokument	MSA	
5c		Kontrollerar transportörens behörighet		
		Kontrollerar mottagarens tillstånd att hantera avfallet		
		Antecknar uppgifter om (journalför) farligt avfall i verksamheten		
5d		Förvaring av farligt avfall		
		Tillfredsställande märkning av behållare		
		Tillfredsställande skydd mot läckage och spill		
6		Annat avfall		
6a		Hanteras ensilageplast (och liknande) tillfredsställande		
6b		Annat		
7		Cisterner och kemikalier		
7a		Antal cisterner för diesel/eldningsolja eller spillolja och deras volymer (utom ev. oljecistern för bostad)		
7b		Samtliga har genomgått återkommande kontroll	MSA	
		Om nej, beskrivning		
7c		Uppställning OK		
		Om nej, beskrivning		
7d		Känslig placering nära vattentäkt, vattendrag etc?		
		Om ja, beskrivning		
		Finns invallning/dubbelmantling		
7e		Utrustning: Överfyllningsskydd, skylt/märkning,		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
		tankningsmunstycke, slangar mm OK		
7f		Om nej, beskrivning		
		Finns någon cistern inom skyddsområde för vattentäkt		
		Om ja, invallning eller motsvarande skydd		
7g		Finns cisterner för andra vätskor, t.ex. ammoniak		
		Om ja, vad och cisternstorlek		
		Har genomgått kontroll		
		Kan bedömas säker		
7h		Om nej, beskrivning		
		Förvaring av icke flytande handelsgödsel OK		
		Om nej, beskrivning		
7i		Förvaring av övriga kemikalier (färg, lösningsmedel, rengöringsmedel, smörjolja etc.) OK		
		Om nej, beskrivning		
8	Gårdsverkstad, maskinhall, mjölkkrum m.fl. tekniska installationer			
8a		Finns gårdsverkstad/maskinhall		
		Om ja, med avlopp		
		Avloppet godtagbart		
		Om nej, brister		
8b		Ev. annan verksamhet i verkstad/maskinhall		
8c		Var och hur sker tvätt av maskiner och fordon		
		Godtagbart		
		Om nej, brister		
8d		Annat avlopp, ange vad		
		Avloppet godtagbart		
		Om nej, brister		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
8e		Finns kylanläggning		
		Kontrolleras och underhålls enligt reglerna		MSA
8f		Finns spannmåls- eller andra torkfläktar		
		Om ja, tillräckligt bullerdämpade		
9	Grundvattenpåverkan			
9a	TV Grundv 1	Utsläpp av otillåtna ämnen		
		Om ja, beskrivning		
10	Slam. Spridning av slam omfattas också av fråga 12.			
10a		Sprids avloppsslam		
		Om ja:		
10b		Har anmälan gjorts enligt 38 § avfallsförordningen		
10c	TV Slam 1	Iaktas gränser för tot-P och NH4-N		
10d	TV Slam 2	Slammet behandlats (hygieniserat) innan spridning		
	TV Slam 2	Om nej, nedbrukas inom 1 dygn		
10e	TV Slam 3	Spridning endast på tillåtet slag av jordbruksmark		
10f	TV Slam 4	Gränser för metaller i åkermarken iaktas (markkartering)		
10g	TV Slam 5	Gränser för metaller som får tillföras iaktas		
11	Stallgödsel (mottagen) Egen stallgödsel, se fråga 12 (spridning) och 15 (lagring m.m.). Spridning av mottagen stallgödsel omfattas också av fråga 12.			
11a		Stallgödsel tas emot och sprids		
		Om ja, anteckningar förs om tillförsel		
11b		Sker lagring före spridning		
		Storlek och utformning av lagring OK		
		Om nej, vad brister		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
12	Spridning m.m. av samtliga organiska gödselmedel (slam, egen/mottagen stallgödsel + ev. annat)			
12a	TV känsl Vnäring 3 TV ejkänsl Vnäring 14	Högst 22 kg Tot-P/ha tillförs per år.		
		Om nej, beskrivning		
		Om nej, kraven på djurtäthet har i stället bedömts i fråga 15b		
12b		Tillförs (tas det emot) organiska gödselmedel		
	TV känsl Vnäring 3 TV ejkänsl Vnäring 14	Om ja, anteckningar förs om tillförsel	MSA	
		Villkor/försiktighetsmått för spridning		
12c	TV känsl Vnäring 4	Kvävemängd anpassad till grödans behov, växtplatsen och jordbruksmetod		
12d	TV känsl Vnäring 4 TV ejkänsl Vnäring 18	Nedbrukning samma dag om spridning 1 dec – 28 feb		
12e	TV känsl Vnäring 4	Iakttar förbud mot spridning på mark som är vattenmättad, snötäckt, frusen etc.		
12f	TV känsl Vnäring 4	Iakttar förbud mot spridning 1 jan – 15 feb		
12g	TV känsl Vnäring 4	Iakttar förbud mot spridning (annat än i växande gröda eller före höstsådd) i kustområde 1 aug – 30 nov (eller nedbrukar fast gödsel samma dag 10 okt – 30 nov)		
12h	TV känsl Vnäring 7 TV ejkänsl Vnäring 16	Spridning under 5-årsperiod på hela arealen, eller på minst den areal som krävs		
12i	TV känsl Vnäring 8 TV ejkänsl	Ingen spridning utanför åkern och ej på ängs- eller betesmark om na-		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)		Not
12j	Vnäring 17	tur/kulturvärden skadas			
		Förekommer spridning inom/nära tätbebyggt område			
		Om ja, notering om hänsynstagande m.m.			
13	Icke-organisk gödsel (handelsgödsel)				
13a	TV känsl Vnäring 4	Kvävemängd anpassad till grödans behov, växtplatsen och jordbruksmetod			
13b	TV känsl Vnäring 4	Iakttar förbud mot spridning på mark som är vattenmättad, snötäckt, frusen etc.			
13c	TV känsl Vnäring 4	Iakttar förbud mot spridning av mineralgödselkväve 1 nov – 15 feb			
13d	TV känsl Vnäring 8	Iakttar att spridning utanför åkern och på ängs- eller betesmark inte får ske om natur/kulturvärden skadas			
13e	TV känsl Vnäring 9	Nedbrukn-/myllning av urea på obevuxen mark inom 4 h			
14	Övriga frågor om växtodling och näringsläckage				
14a		Höst-/vinterbevuxen mark			
	TV känsl Vnäring 5 TV ejkänsl Vnäring 19	Klarar kraven på 50 %		MSA	
		Om nej, beskrivning			
14b		Arbetar man med växtodlingsplaner?			
14c		Finns tillräckligt med skyddszoner utmed diken och vattendrag			
		Om nej, beskrivning			
14d		Våtmarker			
III KONTROLLPUNKTER SÄRSKILT FÖR DJURHÅLLANDE GÅRDAR					
15	Stallgödsel (spridning tas upp i fråga 12 ovan)				
15a		Förs stallgödsel bort från			

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
		företaget		
		Om ja, till annat jordbruksföretag		
		I så fall, finns avtal	MSA	
	TV känsl Vnäring 3 TV ejkänsl Vnäring 14	Om bortförrel sker, förs anteckningar	MSA	
15b		Kraven på max antal djur/ha spridningsareal klaras.		
		Om nej, beskrivning	MSA	
15c		Vilket/vilka system för gödsellagring används		
15d	TV känsl Vnäring 1 TV ejkänsl Vnäring 12	Lagringskapacitet OK i förhållande till antal djur		
		Om nej, beskrivning		
15e	TV känsl Vnäring 2 TV ejkänsl Vnäring 13	Lagringsutrymme utan avrinning/läckage		
		Om nej, beskrivning		
15f		Lagringsutrymme i övrigt OK		
		Om nej, beskrivning		
15g	TV känsl Vnäring 6 TV ejkänsl Vnäring 15	Påfyllning av flytgödsel och urinbehållare under täckning		
15h	TV känsl Vnäring 6 TV ejkänsl Vnäring 15	Täckning som hindrar ammoniakförluster på flytgödsel- eller urinbehållare		
15i		Förekommer lagring i stuka		
		Om ja, med lämplig utformning, placering, tider m.m.		
15j		Finns ensilageanläggning(ar)		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
		Om ja, är de utan läckage av pressaft		
15k		Om nej, beskrivning		
		Utfodringsplatser, fällor, rasthagar utan för stor gödselbelastning/avrinning		
		Om anmärkning, beskriv		
IV YTTERLIGARE KONTROLLOMRÅDEN				
16	Naturvård			
16a		Naturvårdsfrågor har uppmärksammats vid inspektionen		
		Om ja, beskrivning		
17	Vattenverksamhet			
17a		Vattenverksamhet har uppmärksammats vid inspektionen		
		Om ja, beskrivning		
18	Täktverksamhet			
18a		Täktverksamhet har uppmärksammats vid inspektionen		(MSA)
		Om ja, beskrivning		
19	Djurskydd			
19a		Djurskydd har kontrollerats vid inspektionen		
	TV finns, specificeras ej här	Om ja enligt särskild checklista		
		I så fall, vilken checklista		
		Med (allvarliga) anmärkningar		
		Om allvarliga anmärkningar, beskrivning		
20	Foderkontroll			
20a		Foder avseende lantbruket som foderproducent har kontrollerats vid inspektionen		
	TV finns,	Om ja, enligt		

Nr	TV	Fråga	Ja/Nej/? (liten ruta) eller Text/siffror (stor ruta)	Not
	specificeras ej här	särskild checklista		
		I så fall, vilken checklista		
		Med (allvarliga) anmärkningar		
		Om allvarliga anmärkningar, beskrivning		
21	Livsmedelskontroll			
21a		Livsmedel avseende lantbruket som primärproducent har kontrollerats vid inspektionen		
	TV finns, specificeras ej här	Om ja, enligt särskild checklista		
		I så fall, vilken checklista		
		Med (allvarliga) anmärkningar		
		Om allvarliga anmärkningar, beskrivning		
21b		Annan livsmedelshantering på gården		
		Om, ja har kontrollerats vid inspektionen		
		Om ja, enligt särskild checklista		
		Med (allvarliga) anmärkningar		
		Om allvarliga anmärkningar, kort beskrivning		